مبادله اسرای فلسطینی و صهیونیست
بارزترین نشانه پیروزی مقاومت پس از ۲ سال جنگ و جنایت رژیم صهیونیستی در غزه بود

قاب شکست نتانیاهو

رضا عمویی

۲ سال پیش وقتی سربازان ارتش صهیونیستی وارد غزه شدند، بلندگویی را با خود حمل می‌کردند که در آن سروده‌های یهودی با صدای بلند از این بلندگوها پخش می‌شد. سربازان صهیونیست در آن زمان در همان ساعات ابتدایی جنگ غزه با پخش این سروده‌های مذهبی تلاش داشتند این پیام را به اسرا برسانند که بزودی از اسارت حماس آزاد خواهند شد اما این اتفاق ۲ سال بعد و خیلی دیرهنگام برای صهیونیست‌ها رقم خورد. اسرای اسرائیلی سرانجام آزاد شدند اما نه در عملیات نظامی و نه آنطور که مقامات تل‌آویو با شکست حماس می‌خواستند، بلکه آزادی اسرای اسرائیلی در نتیجه توقف عملیات نظامی، مذاکره با حماس و مبادله با زندانیان فلسطینی اتفاق افتاد.

آزادی اسرای اسرائیلی صبح دوشنبه همزمان با تبادل اسرای فلسطینی انجام شد و گردان‌های شهید قسام - شاخه نظامی حماس - با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد رژیم اشغالگر تنها از طریق توافق تبادل اسرا توانست اسرای خود را بازپس گیرد، نه در میدان جنگ!

در همان ساعات نخست روز دوشنبه، سازمان رادیو و تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد صلیب سرخ در مرحله اول ۲۰ اسیر و در مرحله دوم ۱۳ اسیر اسرائیلی را از نیروهای قسام تحویل گرفته و به ارتش تحویل داده است. این آمار به معنای تعهد نیروهای مقاومت فلسطین به تحویل همه ۲۰ اسیر اسرائیلی بر اساس توافق شرم‌الشیخ بود.

پس از تحویل اسرای اسرائیلی، جنبش مقاومت اسلامی حماس نیز در بیانیه خود اعلام کرد: رژیم اشغالگر مجبور به تن دادن به شروط مقاومت شد. ما همه تلاش خود را برای حفظ جان اسرا به کار گرفتیم.

■ سازوکار مبادله اسرا

با تحویل ۲۰ اسیر اسرائیلی توسط نیروهای قسام، همزمان عملیات مبادله اسرای فلسطینی نیز انجام شد. حماس فهرست اسامی حداقل ۲۵۰ زندانی فلسطینی را برای آزادی در روز دوشنبه اعلام کرد. هیات امور اسرا نیز اعلام کرد از این تعداد، ۱۵۴ نفر تبعید خواهند شد و ۹۶ نفر دیگر غیرتبعیدی هستند که ۸ نفرشان به غزه بازمی‌گردند. همچنین ۸۸ اسیر به کرانه باختری و قدس منتقل خواهند شد.

از طرف دیگر، شبکه ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی هم گزارش داد بعداز ظهر دوشنبه، اجساد شماری از اسرای اسرائیلی به طرف صهیونیست تحویل شده است.

منابع عبری‌زبان هم گزارش دادند برخی اسرای اسرائیلی پیش از آزادی خود، از طریق تماس ویدئویی با خانواده‌های‌شان صحبت کرده‌اند. این اقدام و تماس تلفنی اسرا با خانواده‌های‌شان پیش از آزادی، تازه‌ترین جنگ روانی قسام علیه نتانیاهو بود که بار دیگر چهره انسانی حماس را نزد خانواده اسرا نشان داد.

آزادی اسرای فلسطینی نیز تا بعدازظهر روز دوشنبه ادامه یافت و اداره کل زندان‌های رژیم صهیونیستی بعد از ورود اسرای فلسطینی آزادشده به بیمارستان ناصر در خان‌یونس، اعلام کرد فرآیند تحویل و آزادی ۱۹۸۶ اسیر فلسطینی به پایان رسیده و همه این اسرا به جنوب غزه اعزام شدند.

■ شادی در غزه، بلاتکلیفی در اسرائیل

همزمان با آزادی اسرای فلسطینی، فضای شهرهای غزه پرهیاهو و همراه با شادی به نظر می‌رسید. در بیمارستان ناصر در خان‌یونس برای استقبال از اسرای فلسطینی مراسم جشن آزادی برگزار شد و هزاران نفر در خیابان‌های خان‌یونس مشغول پخش شیرینی بودند.

تصاویر نشان می‌داد اسرای آزادشده فلسطینی در چارچوب توافق تبادل اسرا، پس از آزادی و ورود به رام‌الله، علامت پیروزی را نشان می‌دادند. یکی از اسرای فلسطینی آزادشده در چارچوب توافق تبادل اسرا به الجزیره گفت: «ما دستان و حتی پاهای مردم غزه و مجاهدانش را می‌بوسیم، چرا که ما را به این شیوه آبرومندانه آزاد کردند».

در یکی از ویدئوهایی منتشرشده از اسرای آزادشده، پدر یکی از این اسرا قبل از اینکه اتوبوس حامل پسر متوقف شود، با پسرش روبوسی می‌کند و آزاد شدنش را به وی تبریک می‌گوید.

در طرف مقابل، از آنجا که جنگ غزه بدون دستیابی به اهداف اعلام‌شده تل‌آویو (شامل نابودی حماس و آزادی همه اسرای اسرائیلی) پایان یافت (بخشی از اسرای اسرائیلی به دلیل بمباران‌های ارتش رژیم و محاصره غزه جان خود را از دست دادند)، نوعی ناامیدی در محافل سیاسی و نظامی اسرائیل حاکم شده است. در واقع تل‌آویو طولانی‌ترین و خشونت‌آمیزترین جنگ تاریخ خود را در غزه انجام داد اما از نظر سیاسی در ضعیف‌ترین وضعیت در سطح بین‌المللی به سر می‌برد و از نظر سیاسی به انزوای دیپلماتیک گرفتار شده است. فشار روحی بر صهیونیست‌ها همزمان با مبادله اسرا کاملاً محسوس بود. «اسحاق هرتزوگ» رئیس رژیم صهیونیستی پیش از ورود اسرا و هنگام بازدید از بیمارستان‌های محل بستری اسرا اعلام کرد همه آماده‌اند تا نه‌تنها به زخم‌های جسمی، بلکه به زخم‌های روانی این جنگ رسیدگی کنند.

با این حال، اوضاع همچنان در مناطق اشغالی سیال است. بازگشت اجساد اسرای کشته‌شده - که انتظار می‌رود طی روزهای آینده ادامه یابد - حال و هوای غم‌انگیزی به صهیونیست‌ها داده است. حماس اعلام کرده درباره بقایای اجساد برخی اسرا بی‌اطلاع است و این امر احتمالاً باعث تأخیر در تحویل اجساد به خانواده‌های اسرائیلی خواهد شد.

■ اسیر نظامی یا غیرنظامی؟

روزنامه عبری‌زبان «اسرائیل هیوم» اعلام کرد ارتش اسرائیل برای نخستین‌بار اجازه انتشار اطلاعاتی درباره یکی از اسرای آزادشده به نام «آوینتان اور» را داده است. بر این اساس، اور که ۷ اکتبر ۲۰۲۳ اسیر شده بود و دیروز آزاد شد، در یگان نخبه «سرت متکال» خدمت می‌کرده است. این در حالی است که پیش‌تر صهیونیست‌ها ادعا کرده بودند همه اسرای نزد حماس، شهروندان عادی و غیرنظامی هستند.

■ مهم‌ترین اسرای فلسطینی آزادشده

در روز اول آزادی اسرای فلسطینی، چهره‌های مهمی از فلسطینی‌ها به آغوش خانواده بازگشتند، از جمله «محمود عیسی» که بعد از ۳۳ سال اسارت در زندان‌های رژیم صهیونیستی آزاد شد. عیسی از اعضای گردان‌های قسام است.

«باسم خندقجی» نویسنده فلسطینی که از سال ۲۰۰۴ پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه النجاح به اسارت رفت و به ۳ حکم حبس ابد محکوم شد نیز از دیگر اسرای آزادشده بود. او ۲۰ سال را پشت دیوارهای زندان گذراند و با وجود اسارت، ۲ مجموعه شعر و چند رمان نوشت که برجسته‌ترین آنها «نقاب به رنگ آسمان» است؛ اثری که جایزه جهانی رمان عربی سال ۲۰۲۴ را برای او به ارمغان آورد و او را به نمادی از آزادی بی‌قید و بند تبدیل کرد.

همچنین «طارق البرغوثی» اسیر فلسطینی از شهر بیت ریما در شمال رام‌الله پس از ۲۳ سال اسارت بالاخره طعم آزادی را چشید. برغوثی پیش‌تر به حبس ابد محکوم شده بود.

«رائد کنعان» از نابلس و «خالد صباح» اسیر فلسطینی ساکن شهر قدس و «رشید عمر» معروف به «ابونهاد» از طولکرم هم پس از ۲۱ سال اسارت بالاخره آزادی را تجربه کردند.

«سلمان عمران»، «انس اشتیه» و «حمزه صافی» خبرنگار اسیر فلسطینی نیز در کنار «عمر بسیس» با سابقه ۲۴ سال اسارت و «خیری سلامه» با سابقه ۲۳ سال اسارت از دیگر زندانیان فلسطینی آزادشده در روز گذشته -دوشنبه- بودند.

«علاء زکارنه» از روستای قباطیه در جنوب جنین، «علی القنیری»، «زکریا الزبیدی» و «نذیر مرزوق» از روستای عبوین در شمال رام‌الله، «محمود العارضه» اسیر فلسطینی طراح فرار از زندان جلبوع و «نبیل ابوخضیر» پس از ۱۶ سال اسارت از دیگر اسرای آزادشده فلسطینی در جریان مبادله اسرا در روز دوشنبه بودند.

■ اعتراف ترامپ به همدستی در نسل‌کشی

ساعاتی پس از آزادی اسرای اسرائیلی، «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا با استقبال «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی وارد اراضی اشغالی شد. ترامپ پس از ورود به اراضی اشغالی بار دیگر تاکید کرد جنگ در غزه پایان یافت.

ترامپ سپس به کنست (پارلمان رژیم صهیونیستی) رفت و در آنجا به سخنرانی پرداخت. نکته جالب در سخنان ترامپ، اعتراف او به همدستی با رژیم صهیونیستی در نسل‌کشی غزه بود و او در این ارتباط اذعان کرد: «بسیاری از سلاح‌ها [در جنگ غزه] را ما به اسرائیل ارائه کردیم.» وی افزود: «نتانیاهو بارها با من تماس می‌گرفت و خواستار انواع سلاح‌ها بود و شما (اسرائیل) بهترین استفاده را از آنها کردید».

در جریان سخنرانی ترامپ، «ایمن عوده» و «اوفر کاسیف» اعضای کنست اسرائیل، بنری با مضمون نسل‌کشی را نشان دادند که از صحن پارلمان اخراج شدند. از طرف دیگر کانال ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد عوده در حین سخنرانی دونالد ترامپ، پلاکاردی تحت عنوان «فلسطین را به رسمیت بشناس» به نمایش گذاشت و به همین دلیل از کنست اخراج شد. پیش از سخنرانی ترامپ، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در سخنانی در صحن کنست از رئیس‌جمهور آمریکا به خاطر کارهایی که برای این رژیم انجام داده تشکر کرد و گفت: هیچ رئیس‌جمهوری در آمریکا بیش از ترامپ برای اسرائیل کار نکرده است. نتانیاهو همچنین ترامپ را بزرگ‌ترین دوست تل‌آویو خواند.

■ بازگشت زندگی به غزه

دفتر اطلاع‌رسانی دولت فلسطین در غزه روز دوشنبه همزمان با مبادله اسرا، از بازگشت زندگی به غزه خبر داد و افزود از روز یکشنبه تا ظهر دوشنبه، ۱۷۳ کامیون حامل کمک‌های انسانی از طریق مرزها وارد نوار غزه شده است. گفته شده این محموله‌ها شامل ۳ کامیون گاز مایع و ۶ کامیون سوخت دیزل برای راه‌اندازی نانوایی‌ها، ژنراتورها و بیمارستان‌هاست. همزمان پرچم فلسطین نیز بار دیگر در غزه به اهتزاز درآمد و گزارش‌ها نشان می‌دهد زندگی روزمره به شمال غزه بازگشته است.

■ اعتراف به پایان جنگ

روز دوشنبه همچنین نخست‌وزیر رژیم اشغالگر صهیونیستی که همواره سعی داشت از پایان اعلام جنگ طفره برود، برای نخستین‌بار در گفت‌وگو با یک رسانه عبری اعلام کرد جنگ در غزه پایان یافت. شبکه ۱۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی تاکید کرد نتانیاهو رسما اعلام کرد جنگ دیگر پایان یافت.

■ فرار از شرم‌الشیخ

در حالی که سران کشورهای منطقه به مراسم سخنرانی ترامپ در شرم‌الشیخ دعوت شده بودند اما سازمان رادیو و تلویزیون رژیم صهیونیستی اعلام کرد بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر این رژیم سفر خود به شرم‌الشیخ را لغو کرده است. در همین راستا، دفتر نتانیاهو نیز تاکید کرد او در اجلاس شرم‌الشیخ درباره غزه حاضر نخواهد شد.

«امیت سیگال» خبرنگار اسرائیلی نیز گفت شاید سفر نتانیاهو به شرم‌الشیخ به خاطر اعیاد یهودی لغو شده است. یک خبرنگار دیگر اسرائیلی هم با تمسخر در واکنش به این خبر گفته است: آیا علت لغو سفر اعیاد یهودی است یا دست ندادن با ابوزمان (محمود عباس) و اردوغان؟

با این حال، روزنامه عبری‌زبان «اسرائیل هیوم» نوشت نتانیاهو به دلیل مخالفت شدید برخی کشورها و در رأس آنها ترکیه، سفر خود به شرم‌الشیخ مصر را لغو کرد. اردوغان تهدید کرده بود اگر نتانیاهو وارد مصر شود، هواپیمایش هرگز در شرم‌الشیخ به زمین نخواهد نشست.

■ شکست نتانیاهو در خلع سلاح حماس

در جریان مبادله اسرا، حضور مبارزان گردان‌های قسام در میان مردم، همزمان با تحویل شماری از اسرای اسرائیلی به صلیب سرخ در شهر غزه قابل توجه بود؛ همان نیروهایی که نتانیاهو ۲ سال پیش وعده نابودی آنها را داده بود اما سرانجام ناچار به انجام مبادله اسرای فلسطینی با آنها شد و همین مبادله اسرا شکست نتانیاهو در جنگ را به اثبات رساند.

از سوی دیگر، حضور مسلحانه مبارزان گردان‌های شهید عزالدین قسام در جریان مبادله اسرا بیش از هر چیز پوچ بودن ادعای خلع سلاح حماس در توافق آتش‌بس را نشان داد.

حماس بارها تاکید کرده است سلاح خود را تا زمان اشغال فلسطین زمین نخواهد گذاشت. بتازگی نیز «خالد قدومی» نماینده حماس در ایران مانند دیگر مقامات این سازمان فلسطینی، تحویل سلاح را مشروط به تشکیل کشور مستقل فلسطین کرده و در این ارتباط تاکید کرده موضوع خلع سلاح روی میز مذاکرات نه به صورت مستقیم نه از سوی میانجی‌ها در دستور کار نبوده است. با توجه به اظهارات مقامات حماس، به نظر می‌رسد در نگاه حماس موضوع سلاح زمانی قابل مذاکره است که شاهد شکل‌گیری کشور مستقل فلسطین باشیم و با توجه به آنکه نتانیاهو بارها اعلام کرده با تشکیل کشور مستقل فلسطین بشدت مخالف است، لذا خلع سلاح حماس به موضع صهیونیست‌ها درباره تشکیل کشور مستقل فلسطین بستگی دارد و در صورتی که صهیونیست‌ها همچنان مانع تشکیل کشور فلسطین شوند، خلع سلاح حماس نیز فقط در حد یک ادعا خواهد بود و قابلیت اجرا نخواهد داشت، همان‌گونه که ۲ سال جنگ در غزه نیز نتوانست حماس را مجبور به خلع سلاح کند.

■ وزن سنگین حماس در غزه پساجنگ

این را نیز باید در نظر داشت که مدیریت غزه از سوی حماس همزمان با برقراری آتش‌بس طی چند روز گذشته نشان می‌دهد جنبش حماس همچنان در تحولات پساجنگ نقش تعیین‌کننده خواهد داشت.

حماس بارها اعلام کرده مقاومت باید در تعیین تکلیف مدیریت غزه حضور داشته باشد و این به معنای آن است که مقاومت بخشی از مدیریت آینده غزه خواهد بود. گزارش‌ها نیز حکایت از آن دارد ۲ سال جنگ غزه نه‌تنها از محبوبیت مقاومت نکاسته، بلکه مقاومت حماس همزمان در دوران جنگ موفق به جذب هزاران نیروی جدید شده است. به گفته شبکه آمریکایی «سی‌ان‌ان» به نقل از یک کارشناس نظامی آمریکایی، حماس با وجود درگیری‌های مداوم با ارتش صهیونیستی از ۷ اکتبر ۲۰۲۳، همچنان به جذب و استخدام مبارزان برای پیوستن به صفوف خود ادامه داده است و این نشان می‌دهد برخلاف خواست نتانیاهو، حماس نه‌تنها با جنگ نابود نشد، بلکه در مدیریت غزه در دوران پس از جنگ حضور پررنگی خواهد داشت.

چرا رژیم صهیونیستی با آزادی مروان برغوثی مخالفت کرده است

برکرانه مقاومت

با اعلام آتش‌بس در جنگ غزه و مبادله اسرای فلسطینی و صهیونیست در مرحله اول، نیروی مقاومت حماس خواستار آن شد نام «مروان برغوثی» زندانی برجسته فلسطینی در فهرست مبادله اسرا گنجانده شود. در حال حاضر «مروان برغوثی» از رهبران جنبش فتح به ۵ بار حبس ابد به علاوه ۴۰ سال زندان دیگر محکوم است و با وجود آزادی برخی اسرای فلسطینی دارای حکم حبس ابد اما صهیونیست‌ها اجازه آزادی برغوثی را نداده‌اند و نام وی در میان فهرست زندانیان آزادشده فلسطینی نیست.

برغوثی، چهره سیاسی فلسطینی است که از جایگاه بسیار محبوبی در میان طیف‌های مختلف فلسطینی در تمام خطوط سیاسی و ایدئولوژیک برخوردار است و خیلی از فلسطینی‌ها او را به عنوان نماد صبر و مقاومت تحسین می‌کنند.

■ برغوثی؛ فرزند مبارز رام‌الله

مروان برغوثی ۲ ژوئن ۱۹۵۹ در روستای کوبر نزدیک رام‌الله متولد شد. او در طول انتفاضه‌های اول و دوم فلسطین به عنوان یک رهبر و سازمان‌دهنده مبارزات نیروهای فلسطینی ظاهر شد و یکی از برجسته‌ترین رهبران جنبش فتح در کرانه باختری محسوب می‌شود. برغوثی در جنبش فتح پیشرفت کرد و سرانجام به سمت دبیری فتح در کرانه باختری و عضویت در شورای قانونگذاری فلسطین ارتقا یافت. برخی با اشاره به حبس طولانی‌مدت برغوثی و تاکید بر مبارزه، او را «نلسون ماندلای فلسطینی» توصیف کرده‌اند.

فعالیت‌های سیاسی برغوثی از نوجوانی آغاز و در ۱۵ سالگی به دلیل پیوستن به فتح به مدت ۴ سال زندانی شد. پس از آزادی، به تحصیل در رشته تاریخ و علوم سیاسی پرداخت و سپس به فعالیت‌های سیاسی بازگشت تا اینکه مقامات صهیونیست ورود او را به رام‌الله ممنوع کردند و او ناگزیر شد در لبنان در تبعید به سر ببرد. برغوثی سال ۱۹۹۴ پس از توافق اسلو به سرزمین‌های فلسطینی بازگشت و سال ۲۰۰۲ دستگیر و به اتهام سازماندهی کمین‌های مسلحانه و بمب‌گذاری‌ها علیه صهیونیست‌ها در جریان انتفاضه دوم محکوم شد. برغوثی بار دیگر سال ۲۰۰۴ به ۵ بار حبس ابد محکوم شد. مروان برغوثی همه اتهامات را رد و از به رسمیت شناختن مشروعیت دادگاه اسرائیلی که او را محکوم کرد، خودداری کرد.

طبق گزارش‌ها، در جریان جنگ اخیر علیه غزه، برغوثی در سلول انفرادی حبس شده بود. پخش تصاویر کوتاهی از برغوثی توسط «ایتامار بن‌گویر» وزیر امنیت داخلی رژیم صهیونیستی، جنجال گسترده‌ای را برانگیخت. این تصاویر نشان می‌داد بن‌گویر با حمله به برغوثی در بخش انفرادی زندان گانوت، او را در داخل سلولش تهدید می‌کند.

جالب است برغوثی به زبان عبری مسلط است و آزادی او برای صهیونیست‌ها یادآور آزادی «یحیی سنوار»، مبارز شهید حماس است که او نیز در زندان به عبری مسلط شد و سرانجام ۲ سال پیش حماسه توفان الاقصی را علیه اشغالگران صهیونیست رقم زد. اکنون مقامات تل آویو از ترس تکرار سنوار، تن به آزادی برغوثی نداده‌اند، غافل از آنکه با ادامه مقاومت فلسطین، صهیونیست‌ها یحیی سنوارهای زیادی را در آینده نزدیک به چشم خواهند دید.

■ آزادی برغوثی به چه معناست؟

اگر برغوثی از زندان‌های اسرائیل آزاد شود، آزادی وی به عنوان نشانه‌ای از شکست گفتمان امنیتی اسرائیل تلقی می‌شود. مضاف بر آنکه آزادی فردی که در حال گذراندن حکم حبس ابد است، ضربه بزرگی به قلب بازدارندگی تل‌آویو از طریق حکم زندان خواهد بود اما فراتر از آن، آزادی برغوثی به معنای تسلیم کامل نتانیاهو در برابر همه خواسته‌های نیروهای فلسطینی است.

از سوی دیگر، آزادی برغوثی با جهت‌گیری‌ها و منافع مقامات فعلی تشکیلات خودگردان فلسطین همسو نیست، چون برغوثی همچنان بر مبارزه برای آزادی فلسطین تاکید دارد. همچنین آزادی برغوثی می‌تواند محبوبیتش را دوچندان و جایگاه محمود عباس و حلقه سازشکار نزدیک به وی در تشکیلات خودگردان را تضعیف کند. در واقع آزادی برغوثی می‌تواند موازنه قدرت در فتح و تشکیلات خودگردان در رام‌الله را به نفع جناح حامی مبارزه علیه اسرائیل تقویت کند و این وضعیت به هیچ عنوان مطلوب مقامات تل‌آویو و جناح سازشکار تشکیلات خودگران نیست.

دور دنیا

مشاور سابق کاخ سفید:

اجرایی شدن همه بندهای طرح ترامپ برای غزه بعید است

مشاور سابق کاخ سفید در امور غرب آسیا، احتمال اجرایی شدن همه بندهای طرح رئیس‌جمهور آمریکا برای آتش‌بس در غزه را بعید دانست. رابرت مالی در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی فرانس۲۴ با اشاره به توافق آتش‌بس اخیر در نوار غزه گفت: ترامپ به طرفین گفت نتیجه چه خواهد بود. روش او گاهی عجیب و حتی زننده بود اما باید اذعان کرد آتش‌بس، آزادی اسرای فلسطینی و اسرائیلی و ورود کمک‌های بشردوستانه، دستاورد این طرح بود. مالی ضمن ابراز تردید درباره اجرای کامل «طرح ۲۰ ماده‌ای ترامپ برای آینده غزه» تأکید کرد: تنها بخش‌هایی از این طرح که احتمال اجرا دارد، همان آتش‌بس، آزادی اسرا، ورود کمک‌های بشردوستانه و خروج نیروهای اسرائیلی از غزه است. وی خلع سلاح مقاومت فلسطین بر اساس طرح ترامپ را بعید دانست و گفت: نه حماس قصد خلع سلاح دارد و نه اسرائیل مایل به پذیرش نیروی بین‌المللی در این منطقه است. برای من تعجب‌آور خواهد بود اگر سایر بندهای این طرح به معنای واقعی اجرا شوند. مشاور جو بایدن، رئیس‌جمهوری سابق آمریکا در امور غرب آسیا، از نقش واشنگتن در روند صلح انتقاد کرد و گفت: ایالات متحده همواره جانب طرف قوی‌تر را گرفت. روند صلح در نهایت پوششی برای تداوم و تشدید وضعیت موجود شد و به شکست انجامید. این روند به فاجعه‌ای انجامید که امروز شاهد آن هستیم. رئیس‌جمهور آمریکا در پایان سپتامبر ۲۰۲۵ (اوایل مهرماه ۱۴۰۴) طرحی ۲۰ ماده‌ای برای آینده غزه ارائه کرد که محور اصلی آن بر ۳ اصل آتش‌بس فوری، آزادی اسرا و بازسازی نوار غزه با مشارکت بین‌المللی استوار بود. بر اساس این طرح، رژیم صهیونیستی موظف به توقف کامل عملیات نظامی و عقب‌نشینی مرحله‌ای از مناطق اشغالی خواهد بود و در مقابل، حماس باید تمام اسرای اسرائیلی را آزاد کند. در این چارچوب، مبادله زندانیان فلسطینی، ورود گسترده کمک‌های انسانی و بازسازی فوری زیرساخت‌های حیاتی غزه از جمله آب، برق و مراکز درمانی نیز پیش‌بینی شده است. به گزارش منابع خبری غربی، بخش دوم طرح ترامپ بر تشکیل یک هیأت موقت مدیریتی برای اداره غزه تأکید دارد. این هیأت قرار است متشکل از چهره‌های تکنوکرات فلسطینی و زیر نظر کمیته بین‌المللی صلح به ریاست ترامپ فعالیت کند. خلع سلاح گروه‌های فلسطینی، ایجاد منطقه عاری از درگیری، تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و فراهم‌سازی زمینه برای بازگشت اداره کامل نوار غزه به تشکیلات خودگردان فلسطین از دیگر بندهای کلیدی این طرح عنوان شده است. مقاومت فلسطین، خلع سلاح مقاومت را نپذیرفته و بلافاصله بعد از خروج نظامیان اشغالگر، کنترل امنیت این مناطق را به دست گرفت.

■■■

ترکیه:

نتانیاهو نباید در نشست مصر حاضر باشد

رئیس‌جمهور ترکیه در مسیر پرواز به شرم‌الشیخ بعد از دریافت این خبر که نتانیاهو هم قصد سفر به این منطقه را دارد، تصمیم به لغو سفرش گرفت. خبرگزاری آناتولی با اشاره به سفر رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به شرم‌الشیخ مصر برای حضور در نشست صلح غزه نوشت: اردوغان در هواپیما بود که خبر پیوستن نتانیاهو به اجلاس شرم‌الشیخ را دریافت کرد و همان‌جا تصمیم به لغو سفرش گرفت. اردوغان گفت: بعد از آنکه دفتر نخست‌وزیری اسرائیل اعلام کرد به دلیل مسائل دینی سفر نتانیاهو به مصر لغو شده است، به مسیر خود ادامه داده و وارد شرم‌الشیخ شد. پیش از این، منابع خبری عراق اعلام کرده بودند محمد شیاع سودانی، نخست‌وزیر عراق به طرف‌های مصری و آمریکایی اطلاع داده در صورت مشارکت نتانیاهو، در اجلاس حضور نخواهد یافت. خبرگزاری رسمی عراق (واع) به نقل از یک منبع بلندپایه گزارش داد سودانی به طرف‌های مصری و آمریکایی اطلاع داده در صورت مشارکت نتانیاهو، وی از اجلاس شرم‌الشیخ خارج خواهد شد و این موضع قاطع عراق است. همچنین روزنامه عبری‌زبان اسرائیل هیوم با اشاره به لغو سفر بنیامین نتانیاهو به قاهره برای حضور در نشست شرم‌الشیخ، دلیل لغو این سفر را تهدیدات اردوغان و مقامات چند کشور دیگر عنوان کرد.

■■■

سرقت کمک‌های انسانی غزه در مناطق تحت کنترل اسرائیل

منابع فلسطینی و مصری خبر دادند شماری از کاروان‌های کمک‌های انسان‌دوستانه که روز یکشنبه از طریق گذرگاه رفح وارد نوار غزه شده بود، پس از ورود به مناطق جنوب غزه، هدف سرقت قرار گرفت. روزنامه «عربی الجدید» دیروز به نقل از چند منبع آگاه گزارش داد کامیون‌های حامل کمک‌ها که از سمت خاک مصر به سوی شهر خان‌یونس در جنوب نوار غزه حرکت کرده بودند، «به طور کامل از سوی گروه‌های مسلح ناشناس مورد سرقت قرار گرفتند». این منابع افزودند مناطق وقوع این سرقت‌ها در محدوده‌ای قرار دارد که طبق نقشه‌های میدانی توافق اخیر، هنوز تحت کنترل ارتش اسرائیل محسوب می‌شود. به گفته این منابع، نبود تمهیدات امنیتی محلی یا بین‌المللی در این مناطق، زمینه را برای اقدام این گروه‌ها فراهم کرده است و هیچ‌یک از محموله‌ها به نهادهای بین‌المللی یا داخلی مسؤول توزیع کمک‌ها نرسید. منابع یادشده همچنین تصریح کردند نیروهای امنیتی در نوار غزه قادر به حضور در محل حادثه نیستند، زیرا ارتش اسرائیل همچنان در اطراف منطقه مستقر است و هرگونه تحرک نیروهای فلسطینی ممکن است با هدف‌گیری مواجه شود. به گفته منابع فلسطینی، این حادثه نگرانی نهادهای امدادی بین‌المللی را افزایش داده، چرا که این نهادها امید داشتند با برقراری آتش‌بس و بازگشایی گذرگاه‌ها، روند ورود کمک‌ها به شکل منظم از سر گرفته شود. در مقابل، منابع میدانی دیگری به عربی الجدید گفتند تعدادی از کامیون‌های حامل کالاهای بخش خصوصی بدون حادثه و با امنیت کامل به انبارهای خود در مرکز غزه رسیده‌اند.